

Asia: VN/9330/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomainen toteaa, että lakiluonnoksen kirjaukset päästöttömien linja-autojen osuudesta Turun kaupunkiseudulla ovat linjassa kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomaisen omien tavoitteiden kanssa. Lakiehdotus on linjassa myös Turun kaupungin ja kaupunkiseudun ympäristötavoitteiden kanssa. Turun kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2029 mennessä.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomainen toteaa lakiluonnoksessa esitetyistä hallinnollisista seuraamusmaksuista: Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomainen luonnollisesti noudattaa lakia ja sillä on omat selkeät tavoitteet puhtaan liikenteen laajentamiseksi. Lainsäätäjän ja lain tulkitsijan tulee kuitenkin ottaa huomioon, että näinkin pitkällä aikavälillä voi tapahtua odottamattomia tilanteita sekä linja-autojen tarjonnassa ja liikennöintitarjoushinnoissa että kaupunkiseutujen taloudessa, eikä hallinnollista seurausmaksua tulisi olla kaupunkiseudun kuntien uhkana.

Lakiehdotuksessa ajoneuvoluokalla M2 viitataan henkilö- tai pakettiautoihin. Ajoneuvoluokalla M3 viitataan viranomaisten kaupunkiliikenteeseen tarkoitettuihin linja-autoihin. Turun seudun joukkoliikenneviranomaisen liikenteessä on noin 250 linja-autoa, joista 17 kappaletta on M2 luokan pikkubusseja.

Lakiehdotuksessa esitetään Turun alueelliselle viranomaiselle sähköbussien alatavoitteeksi 15 % ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla ja 25 % toisella ajanjaksolla. Lakiehdotus, ja sen liite 3, kuitenkin käsittelevät määrittelyn mukaisesti vain M3 luokan kaupunkibusseja. Tämä tarkoittaa, että luokan M2 busseja koskisi kuitenkin liitteen 1 mukainen määrittely, jonka mukaan molemmilla hankinta-ajanjaksolla pitää olla kalustosta 50 % ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaista henkilö-, ja pakettiautoja.

Energiatehokas M2 luokan pikkubussi tarkoittaa käytännössä pientä täyssähköbussia. Ajoneuvoja, jotka täyttävät määrittelyt ja soveltuvat hyvin aikataulutettuun linjaliikenteeseen on toistaiseksi saatavilla hyvin rajoitetusti. Sen sijaan M3 luokan ajoneuvojen saatavuus sähköisenä on hyvä.

Turun seudun joukkoliikenneviranomaisen kannalta vaatimukset tulisi yhdistää, ja koko 250 auton kalustoa pitäisi pystyä käsittelemään kokonaisuutena. Jos liitteen 3 mukaiset vaatimukset kohdistetaan koko kalustolle (sekä M2 että M3 luokat), pystytään sähköbussien hankinta kohdistamaan isoihin M3 luokan linja-autoihin. Tällöin saavutetaan enemmän päästövähennyksiä, joka on ollut myös alkuperäisen direktiivin tarkoitus.

Turun seudun joukkoliikenne on kilpailuttanut jo liikennettä siten, että puhtaiden ajoneuvojen tarjoaminen on ollut vapaaehtoista ja antanut lisäpisteitä. Tulokset ovat olleet erittäin hyvät ja sähköbusseja on tänä vuonna tulossa jo 40 autoa, ja niiden määrä kasvaa vuoden 2022 alussa vielä seitsemällä autolla. Lain tulisi mahdollistaa tarjoajien harkintamahdollisuus tarjottavasta kalustosta, sillä kaluston tarkka määrääminen kilpailutuksessa voi vääristää markkinaa ja lisätä kustannuksia.

Lisäksi Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomainen pyytää valtiota tukemaan kaupunkiseutuja taloudellisesti ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksia koskevan lain noudattamisessa.

Korte Sirpa
Turun kaupunki, Seudullinen joukkoliikenneviranomainen